

Granskning av hantering av statliga 1:1-medel för regionalt tillväxtarbete

Revisionsrapport nr 17 2025

Ansvarig verksamhet	Revisionskontoret
Kontakt	Emilia Nordin E-post: emilia.nordin@regionvarmland.se
Datum	2026-02-19
Diarienummer	Rev/25035
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte och frågeställningar	5
1.3 Avgränsning	6
1.4 Revisionskriterier	6
1.5 Ansvarig nämnd	7
1.6 Metod	7
1.7 Kvalitetssäkring	8
2. Styrning av 1:1-medel	9
2.1 Nationell styrning	9
2.2 Regionens styrning	9
2.3 Bedömning	11
3. Ansvar och roller	12
3.1 Regionala utvecklingsnämndens ansvar utifrån reglemente	12
3.2 Delegationsordning	13
3.3 Sekretessbestämmelser i företagsstödsärenden	14
3.4 Beredning inom Regional utveckling	14
3.5 Iakttagelser	15
3.6 Bedömning	15
4. Beredning och beslut	17
4.1 Beredningsprocess projektmedel	17
4.2 Beredningsprocess för regionala företagsstöd	19
4.3 Jävsfrågor	20
4.4 Bedömning	21
5. Stickprov	22
5.1 Bedömning	23
6. Information och kommunikation	24
6.1 Bedömning	24
7. Intern kontroll	25
7.1 Regionstyrelsen	25
7.2 Regionala utvecklingsnämnden	25
7.3 Bedömning	26
8. Uppföljning och återsrapportering	27
8.1 Uppföljning av enskilda projekt	27
8.2 Uppföljning av enskilda företagsstöd	27
8.3 Återsrapportering utifrån villkorsbeslut	28
8.4 Uppföljning till styrelse och nämnd	28
8.5 Bedömning	29
9. Samlad bedömning	30
9.1 Slutsats	30
9.3 Bedömning utifrån revisionsfrågorna	31
10. Källförteckning	33

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Regionens revisorer har ansvar för att genomföra årlig granskning av regionens samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har regionens revisorer utarbetat dokumentet "Granskningsstrategi", i vilket de beskriver de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Baserat på granskningsstrategin genomförs en årlig riskbedömning och revisionsplan. I "Revisionsplan 2025" ingår en fördjupad granskning avseende statliga medel för regionalt tillväxtarbete inom Regionala utvecklingsnämnden.

Regionens revisorer ser en risk att Regionala utvecklingsnämnden, utifrån sitt uppdrag och ansvarsområden, inte har säkerställt en ändamålsenlig hantering och intern kontroll av de statliga medlen för tillväxtarbetet. Revisorerna ser att regionen skulle kunna drabbas av en förtroendeskada och en ekonomisk skada om inte hanteringen sker på rätt sätt. Mot denna bakgrund har revisorerna beslutat att genomföra en fördjupad granskning inom området.

Den Regionala utvecklingsnämnden i Region Värmland ansvarar för att främja hållbar tillväxt och utveckling i länet genom att fördela olika typer av bidrag och stöd. Dessa riktar sig till offentliga aktörer, föreningar, företag och andra organisationer som driver projekt eller initiativ med regionalt mervärde.

Regionala utvecklingsnämnden i Region Värmland har det övergripande och samordnade ansvaret för den regionala utvecklingen i enlighet med lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630).

Enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar 5 § ska regionen:

- Utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling samt samordna insatser för genomförandet av strategin.
- Fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet och tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt.
- Besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt utvecklingsarbete.
- Följa upp, utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala utvecklingsarbetet.

Enligt sitt reglemente ska Regionala utvecklingsnämnden fullgöra Region Värmlands uppgifter i enlighet med förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete. Förordningen reglerar hur det regionala utvecklingsarbetet ska bedrivas och samordnas i Sverige. Det innebär att nämnden ansvarar för frågor som rör näringslivets och arbetslivets utveckling, inklusive infrastruktur, forskning och

innovation, kompetensförsörjning, arbetsmarknad, utbildning, jämställdhet och miljö – allt utifrån ett regionalt tillväxtperspektiv.

Nämnden ansvarar även för det statliga tillväxtuppdraget enligt det årliga villkorsbeslutet. Detta beslut, som fattas av regeringen, anger de villkor och ramar som ska gälla för regionernas arbete med statligt finansierad regional utveckling. Beslutet är ett viktigt styrinstrument för att säkerställa att statliga medel används effektivt och i linje med nationella mål.

Inom ramen för den budget som fastställts av Regionfullmäktige har nämnden befogenhet att besluta om stöd till utvecklingsprojekt samt att fördela statliga medel till insatser och företagsstöd inom det regionala tillväxtarbetet. Utöver den operativa bidragsgivningen har nämnden ett strategiskt ansvar för att följa upp, analysera, utvärdera och sammanställa resultaten av arbetet.

Regionala utvecklingsstrategin (Värmlandsstrategin 2040) som fastställdes av Regionfullmäktige år 2021, sätter den långsiktiga riktningen för regionens utveckling, medan Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att verkställa och följa upp strategin genom fördelning av statliga och regionala medel.

I Regionala utvecklingsnämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden har beviljat flera bidrag kopplade till regional utveckling. Dessa bidrag syftar till att främja innovation, hållbar utveckling och gränsöverskridande samarbete. Det beviljade beloppet uppgick till cirka 80 miljoner kronor.

1.1.1 Statliga 1:1-medel

1:1-medel är statliga medel som tilldelas Region Värmland varje år via ett villkorsbeslut i enlighet med lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och Förordning (2017:583) om regionalt utvecklingsarbete. 1:1-medel ska användas för att skapa en hållbar regional tillväxt och utveckling.

Under 2024 beviljades cirka 80 miljoner kronor, fördelat på regionala företagsstöd (cirka 30 miljoner) och projektmedel (cirka 50 miljoner kronor).

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Regionala utvecklingsnämnden, utifrån sitt uppdrag och ansvarsområde, har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende beslut om regionala utvecklingsmedel (1:1-anslaget) till företagsstöd och medfinansiering till regionala utvecklingsprojekt.

För att uppnå syftet med granskningen har följande revisionsfrågor besvarats:

1. Har nämnden tillsett att det finns ändamålsenliga styrdokument samt en tydlig process för beredning och beslut om användningen av de statliga medlen?

2. Har nämnden tillsett att beviljade projekt har en inriktning som främjar målen i den regionala utvecklingsstrategin?
3. Har nämnden tillsett att beslut tagits på rätt nivå enligt delegationsordningar samt finns rutiner/anvisningar för att hantera eventuell jävsproblematik?
4. Har nämnden tillsett att det finns tydlig information om hur stöd/medel söks och hur projekt prioriteras och tilldelas medel?
5. Har nämnden tillsett att det finns en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att projekten använder medlen på avsett vis och att det finns en tillräcklig resultatuppföljning av projekten?
6. Om granskningen påvisar brister, vilka rekommendationer ges?

1.3 Avgränsning

Granskningen har avsett Regionala utvecklingsnämnden och har omfattat beslut om regionala utvecklingsmedel (1:1-anslag) i form av företagsstöd samt medfinansiering av regionala utvecklingsprojekt. Granskningen har inte omfattat övriga delar av det regionala utvecklingsarbetet eller annan hantering av statliga medel.

Granskningen ska ligga till grund för ansvarsprövningen 2025.

1.4 Revisionskriterier

Granskningen har utgått från ett urval av revisionskriterier, vilka redovisas nedan. Samtliga tillämpade revisionskriterier framgår i punkt 11, Bilaga 1.

Revisionskriterierna har legat till grund för bedömningen av att Regionala utvecklingsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll avseende beslut om regionala utvecklingsmedel (1:1-anslag).

Granskningen har särskilt utgått från följande lagstiftning, styrdokument och beslut:

- Förordning (2017:583) om regionalt utvecklingsarbete
- Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar, särskilt 5 §
- Regionala utvecklingsstrategin (Värmlandsstrategin 2040)
- Reglemente för Regionala utvecklingsnämnden
- Interna styrande dokument för området regional utveckling
- Regionplan och budget 2025–2027
- Forsknings- och innovationsstrategin för hållbar smart specialisering 2022–2028
- Årsredovisning samt återrapportering till nämnden och/eller regeringen enligt villkorsbeslut och regleringsbrev

Granskningen har även utgått från bestämmelser i kommunallagen (2017:725), i synnerhet:

- 6 kap. 6 §, som anger nämndernas ansvar för intern kontroll, samt
- 6 kap. 37–40 §§, som reglerar delegation och krav på återrapportering av delegationsbeslut.

Vidare har granskningen beaktat offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), särskilt:

- 30 kap. 23 §, som avser sekretess till skydd för uppgifter om enskilda affärs- eller driftförhållanden, vilket är särskilt relevant vid handläggning av företagsstödsärenden.

Granskningen har därutöver utgått från övriga beslut, interna styrdokument, lagstiftning och föreskrifter som bedömts vara relevanta för granskningens syfte och omfattning.

1.5 Ansvarig nämnd

Den nämnd som granskats är Regionala utvecklingsnämnden.

Enligt Regionala utvecklingsnämndens reglemente ansvarar nämnden för det statliga tillväxtuppdraget i enlighet med det årliga villkorsbeslutet, inklusive att inom ramen för av fullmäktige fastställd budget besluta om stöd till utvecklingsprojekt, samt fördela statliga medel till projekt och företagsstöd för regionalt tillväxtarbete. Vidare ansvarar nämnden för att löpande analysera, följa upp, utvärdera och sammanställa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.

1.6 Metod

Granskningen har genomförts genom en kombination av dokumentstudier, protokollsgranskning, intervjuer och stickprov av beviljade projektansökningar. Som en del av arbetet har relevanta styrande dokument analyseras, samt de dokument som beskriver processer och hantering av statliga tillväxtmedel. Exempel på sådana dokument är:

- Regionala utvecklingsstrategin (Värmlandsstrategin 2040)
- Forsknings- och innovationsstrategin för hållbar smart specialisering 2022–2028
- Reglemente för Regionala utvecklingsnämnden
- Regionplan och budget 2025–2027
- Årsredovisning och återrapportering till nämnden och/eller regeringen enligt villkorsbeslut/regleringsbrev

1.6.1 Genomförande av stickprovsgranskning

I samband med granskningen har stickprov genomförts i syfte att bedöma beredning, beslut, uppföljning och intern kontroll avseende regionala utvecklingsmedel (1:1-anslag). Urvalet omfattade tio beviljade och avslutade ärenden från perioden 2023–2025, varav fem avser projektmedel och fem företagsstöd.

Som en del av granskningen har intervjuer genomförts med fem funktioner inom organisationen. Av dessa arbetar två funktioner med handläggning av företagsstöd och tre funktioner med handläggning av projektmedel. Intervjuerna har syftat till att få en samlad bild av arbetssätt, ansvarsfördelning samt tillämpning av styrdokument, rutiner och checklistor.

Vidare har tio stickprov valts ut för fördjupad granskning. Stickproven omfattar:

- Fem ärenden avseende företagsstöd. Den sammanlagda summan för stickproven avseende företagsstöd uppgår till 2 753 213 kronor.
- Fem ärenden avseende projektmedel. Den sammanlagda summan för stickproven avseende projektmedel uppgår till 2 987 599 kronor.

Syftet med stickprovsgranskningen har inte varit att genomföra en statistisk undersökning av hela populationen, utan att säkerställa att beredningsprocessen har genomförts i enlighet med fastställda rutiner och checklistor på utvalda ärenden.

För respektive stickprov har ansvarig handläggare fått redogöra för ärendet från start till avslut, inklusive ansökningsförfarande, beredning, beslut, uppföljning och avslut. Handläggarna har även beskrivit hur gällande rutiner, processbeskrivningar och checklistor tillämpas i praktiken samt hur dessa dokumenteras i ärendehantering.

Stickprovsgranskningen har därmed gett underlag för att bedöma om beredning, beslut och uppföljning sker i enlighet med fastställda styrdokument, delegationsordningar och interna kontrollrutiner.

1.7 Kvalitetssäkring

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med revisionskontorets fastställda interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring. Utkast av revisionsrapporten har skickats till samtliga intervjuade för faktagranskning. Revisionskontoret har ansvarat för att kvalitetssäkringen har genomförts.

2. Styrning av 1:1-medel

Avsnittet behandlar delfrågorna om det finns ändamålsenliga styrdokument avseende de statliga medlen samt hur projekt prioriteras och tilldelas medel.

Den tillhörande revisionsfrågan är: *1. Har nämnden tillsett att det finns ändamålsenliga styrdokument samt en tydlig process för beredning och beslut om användningen av de statliga medlen?*

2.1 Nationell styrning

Riksdagen har för budgetåret 2025 beslutat om villkor för regionerna vid användningen av medel från anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling. Dessa medel får användas till regional utveckling, projektverksamhet, företagsstöd, stöd till kommersiell service med mera.

För Region Värmland har nämnden en bemyndiganderam om 155 miljoner kronor i 1:1-medel för regional utveckling år 2025. Dessa medel kan användas för projekt och stöd till företag, i enlighet med regelverket.

I villkorsbeslutet för 2025 framgår att regionen ska lämna en redovisning till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 21 februari 2026. Redovisningen ska ske i enlighet med de återrapporteringskrav som anges i regeringens beslut.

2.2. Regionens styrning

Regionplan för 2025 och flerårsplan för 2025–2027

Regionplanen för 2025 och flerårsplanen för 2025–2027 anger Region Värmlands övergripande inriktning för de kommande åren. Dokumenten beskriver regionens planeringsförutsättningar, investeringsramar, gemensamma mål och uppdrag samt den ekonomiska budgeten.

I regionplanen betonas vikten av att fortsatt stärka hela Värmlands konkurrenskraft genom ett hållbart tillväxt- och utvecklingsarbete. Arbetet ska bidra till att skapa attraktiva livsmiljöer, ökad sysselsättning och ett starkt näringsliv i hela länet.

Under planperioden fortsätter Regionala utvecklingsnämnden att genomföra och följa upp den regionala utvecklingsstrategin – Värmlandsstrategin 2040, som togs fram i brett samarbete mellan kommuner, näringsliv, universitet, högskolor, forskningsinstitut, civilsamhälle och invånare. Strategin anger den långsiktiga inriktningen för ett hållbart, inkluderande och konkurrenskraftigt Värmland.

Regionala utvecklingsnämndens nämndplan 2025

I Regionala utvecklingsnämndens nämndplan för 2025 fastställs nämndens mål och prioriteringar för året. Nämndmålet är att bidra till stärkt tillväxt och regional utveckling genom insatser som stärker innovationsförmåga, kompetensförsörjning och hållbar samhällsutveckling.

Till nämndmålet finns flera fokusområden som följs upp löpande under året. Ett område avser genomförandet och uppföljningen av Värmlandsstrategin 2040, där indikatorer kopplade till hållbar tillväxt, attraktivitet och inkludering följs upp årligen.

Ett annat fokusområde berör det regionala tillväxtuppdraget. Här framgår att återrapportering av det årliga villkorsbeslutet ska ske till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) och Tillväxtverket, samt att redovisning ska ske i regionens årsredovisning.

För området stärkt regional utveckling anges även att EU-medfinansiering och den totala uppväxlingen av projektmedel ska följas upp och redovisas i årsredovisningen.

Fördelning av anslag

Regionala utvecklingsnämnden har för år 2025 beslutat att fördelningen av anslaget för 1:1-medel (regionalt företagsstöd och projektmedel) ska ske i enlighet med nämndens uppdrag och regionens långsiktiga mål om hållbar regional tillväxt samt en effektiv användning av statliga och regionala utvecklingsmedel. Fördelningen ska ske med beaktande av nämndens ekonomiska ansvar, även om 1:1-medlen budgettekniskt ligger utanför nämndens tilldelade nettokostnadsram.

Till skillnad från tidigare år finns år 2025 ingen fastställd procentsats eller maxgräns för hur stor del av anslaget som får användas för projektmedel respektive företagsstöd. I stället tillämpas en flexibel och behovsbaserad fördelning som anpassas utifrån aktuellt beviljande- och utbetalningsläge under året. Syftet är att möjliggöra snabbare omdisponeringar och en effektivare användning av resurserna i takt med förändringar i projektportföljen och det regionala näringslivets behov.

För 2025 betonas särskilt vikten av att:

- stärka företagsstöd och projektaktiviteter som bidrar till långsiktig regional utveckling, innovation och omställning,
- uppnå hög extern medfinansiering i projekt (målet för "uppväxling av projektmedel, andel medfinansiering, 1:1" är 25 %),
- uppväxling av företagsstödsmedel med EU-medel,
- säkerställa en bred geografisk och branschmässig spridning av projekt och stödmottagare,
- integrera hållbarhets-, jämställdhets- och innovationsperspektiv i samtliga beviljade insatser.

Nämnden beslutar årligen om den interna ramfördelningen och kan justeras vid behov under året. Nämnden följer löpande upp hur 1:1-medlen används, bland annat genom kvalitativa analyser av fördelningen och uppföljning av indikatorer kopplade till regional utveckling.

2.3 Bedömning

Vi bedömer att nämnden, utifrån aktuella nationella och regionala styrdokument, har tydliggjort de övergripande prioriteringarna för användningen av 1:1-medel samt ramarna för fördelningen av anslaget för 2025.

3. Ansvar och roller

Avsnittet behandlar dels frågan om huruvida det finns en tydlig process för beredning och beslut om användningen av de statliga medlen, inklusive roller och ansvarsfördelning. Denna del kopplas till revisionsfråga 1. *Har nämnden tillsett att det finns ändamålsenliga styrdokument samt en tydlig process för beredning och beslut om användningen av de statliga medlen?*

Vidare behandlas frågan om besluten har fattats på korrekt nivå i enlighet med gällande delegationsordningar, vilket kopplas till revisionsfråga 3. *Har nämnden tillsett att beslut tagits på rätt nivå enligt delegationsordningar samt finns rutiner/anvisningar för att hantera eventuell jävsproblematik?*

3.1 Regionala utvecklingsnämndens ansvar utifrån reglemente

Regionala utvecklingsnämnden ansvarar, i enlighet med sitt reglemente och det regionala utvecklingsansvaret, för att leda, samordna och följa upp det regionala tillväxtarbetet i Värmland. Detta innebär att nämnden ska säkerställa att de statliga medlen inom anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder används på ett ändamålsenligt, transparent och lagenligt sätt.

Nämnden ansvarar för att:

- Besluta om fördelning av statliga 1:1-medel, inklusive stöd till projekt och andra insatser som bidrar till regionens långsiktiga utveckling.
- Säkerställa att fördelningen av medlen sker i linje med den regionala utvecklingsstrategin, nationella mål för regional utveckling och de villkor som regeringen och Tillväxtverket fastställer.
- Leda och samordna det regionala utvecklingsarbetet, vilket innebär att identifiera behov, initiera strategiska insatser och samverka med kommuner, statliga myndigheter, näringsliv och andra aktörer.
- Följa upp och utvärdera hur 1:1-medlen används, inklusive resultat, effekter och måluppfyllelse, samt rapportera detta enligt statliga krav.
- Säkerställa interna processer och beslutsnivåer som garanterar att beslut om statliga medel fattas på rätt nivå och med tydlig ansvarsfördelning enligt gällande delegationsordning.

Genom dessa uppgifter har nämnden en central roll i att omsätta både nationella och regionala utvecklingsmål i praktiken och i att säkerställa att statliga resurser används på ett sätt som skapar långsiktig nytta för Värmland.

3.2 Delegationsordning

I delegeringsordningen för Regionala utvecklingsnämnden (fastställd 1 januari 2024) är beslut om ansökningar av statliga regionala projektmedel (däribland 1:1-medel) och egenfinansierade regionala projektmedel delegerat enligt följande:

- Beslut om ansökan upp till 100 000 kr fattas av enhetschef.
- Beslut om ansökan mellan 100 000 kr och 300 000 kr fattas av regional utvecklingsdirektör.
- Beslut om ansökan mellan 300 000 kr och 600 000 kr fattas av arbetsutskottet.
- Beslut om ansökan över 600 000 kr fattas av Regionala utvecklingsnämnden.

När det gäller Region Värmlands egna regionala projektansökningar gäller särskilda regler: för ansökningar över 600 000 kr fattas beslut i nämnden, medan beslut för ansökningar under 600 000 kr fattas i arbetsutskottet.

Dessutom är beslut om företagsstöd och stöd till kommersiell service delegerade till regional utvecklingsdirektör eller enhetschef, och ändringar av tidigare beviljat stöd (inom befintlig budgetram) hanteras av samma nivå. Vidare har regionens ekonomiavdelning delegering att avskriva enskilda fordringar upp till 10 prisbasbelopp.

3.2.1 Vidaredelegering

Enligt kommunallagen (2017:725), 6 kap. 37–38 §§ ska en nämnd besluta om sin delegationsordning och där ange vilka ärenden eller grupper av ärenden som delegeras, samt till vilken befattning eller funktion delegation lämnas. Lagstiftningen kräver att delegationsbeslut ska vara spårbara, vilket innebär att det måste framgå tydligt vem som har fått beslutanderätten och vilka beslut delegationen omfattar.

Vidare följer av 6 kap. 39 § kommunallagen att beslut fattade med stöd av delegation ska dokumenteras så att det går att kontrollera att beslutet fattats av behörig delegat. Detta innebär att om en ersättare, exempelvis en enhetschef ska träda in och fatta beslut i stället för ordinarie delegat, ska detta vara formellt reglerat, antingen genom:

- en särskild punkt i delegationsordningen, eller
- ett separat skriftligt beslut eller förordnande som anger ersättarskapets omfattning eller tidsperiod.

Avsaknad av sådan dokumentation innebär att det inte kan säkerställas att beslutet fattats på rätt nivå, vilket i sin tur påverkar rättssäkerhet, spårbarhet och möjligheten till efterhandskontroll.

I granskningen framkom att enhetschef regelmässigt trätt in och fattat beslut i stället för ordinarie delegat. Det efterfrågades dokumentation som tydliggjorde att enhetschef formellt utsetts som ersättare vid varje beslut, i enlighet med kraven på

spårbarhet och behörighetskontroll enligt kommunallagen. Vid tiden för granskningen fanns ingen sådan dokumentation att tillgå. Under granskningens gång upprättades ett särskilt intern beslut som reglerar ersättarskapet, och detta finns nu dokumenterat.

3.3 Sekretessbestämmelser i företagsstödsärenden

Sekretess i företagsstödsärenden regleras huvudsakligen genom 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL) samt 9 § offentlighets- och sekretessförordningen (OSF). Bestämmelserna omfattar statliga myndigheters verksamhet som avser utredning, planering, tillståndsgivning, tillsyn eller stöd kopplat till produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt.

Sekretess gäller för uppgifter som rör enskildas affärs- eller drifförhållanden, inklusive uppfinningar och forskningsresultat, om ett röjande kan antas medföra ekonomisk skada för den enskilde. Den omfattar även andra ekonomiska eller personliga förhållanden för aktörer som har affärsförbindelser eller liknande relationer med den som är föremål för myndighetens verksamhet. För uppgifter i allmänna handlingar gäller sekretessen i högst tjugo år.

Enligt uppgift har sökande av företagsstöd efterfrågat bevis på att medarbetare har undertecknat sekretessförbindelser avseende företagsstöd. Medarbetare uppger dock att de inte har undertecknat några särskilda sekretessförbindelser, utan att sekretessåtagandet omfattas av villkoren i deras anställningsavtal.

Den gällande rutinen för sekretessärenden innebär att ärendet sekretessmarkeras i ärendehanteringssystemet NYPS. Vid intervjuerna framkom att det inte finns några ytterligare nedtecknade rutiner eller riktlinjer för hantering av sekretess kopplad till företagsstöd.

3.4 Beredning inom Regional utveckling

Arbetet med regional utveckling inom Region Värmland är organiserat under Regionala utvecklingsnämnden, vilket leds av regional utvecklingsdirektör. Den operativa verksamheten bedrivs inom avdelningen Regional utveckling, där enheten Näringsliv och kompetensförsörjning ansvarar för projekt och företagsstöd

Inom avdelningen finns tre enhetschefer, en som leder enheten Näringsliv och kompetensförsörjning. Vidare finns ledningsstrateg, projekthandläggare, projektekonomer, projektcontroller, projektsamordnare, strateger samt näringslivsutvecklare som tillsammans ansvarar för hanteringen av 1:1-medel.

- Projekthandläggare och projektsamordnare ansvarar för beredning och handläggning av projektmedel.
- Handläggningen sker i nära samverkan med projektcontroller, som hanterar rekvisitioner och utbetalningar.

- Näringslivsutvecklarna ansvarar för handläggning, rekvisition och utbetalning av företagsstöd.
- Enhetschef deltar i diskussions- och beslutsmöten avseende företagsstöd.
- Enhetschef deltar i diskussionsmöten avseende projektmedel.

Region Värmlands beredningsprocess syftar till att säkerställa att projekt som finansieras av regionen håller hög kvalitet, ligger i linje med regionala utvecklingsstrategier och genomförs på ett transparent och rättssäkert sätt. Processen omfattar flera steg, från den första projektidén till projektets avslut och involverar olika funktioner såsom handläggare, ekonomer och strateger.

3.5 lakttagelser

Intervjuer visar att medarbetare inom regional utveckling samarbetar i handläggningsprocesserna och att uppgifter fördelas mellan handläggare, ekonomer och näringslivsutvecklare beroende på typ av stöd och ärende.

Regional utveckling har olika styrdokument för arbetet med 1:1 medel, bland annat Handbok för projektmedel, Inriktningsbeslut och Riktlinjer för finansiering av regionala utvecklingsprojekt. Kortfattat beskriver dessa styrdokument de krav och processer som gäller för ansökan, handläggning, beslutsfattande, utbetalning och uppföljning av projektmedel. Dokumenten anger bland annat rutiner för ansökningsförfarande, budget, rapportering och redovisning, samt krav på ekonomisk hantering och särredovisning.

Vid genomgång av verksamheten har det konstaterats att det saknas fastställda riktlinjer eller rutiner för hur sekretess ska hanteras i arbetet med företagsstödsärenden. Det finns i dagsläget inte någon dokumenterad process som beskriver hur sekretessbelagda uppgifter ska hanteras, skyddas eller följas upp. Vidare har inga särskilda sekretessavtal upprättats för de medarbetare som arbetar med handläggning av företagsbidrag. Detta innebär att det finns ett behov av att utveckla och formalisera styrande dokument och avtal för att säkerställa en enhetlig och rättssäker hantering av sekretessbelagd information.

3.6 Bedömning

Vi bedömer att ansvar och roller i huvudsak är tydligt definierade genom reglemente och delegationsordning, och att det finns etablerade processer för beredning och handläggning av projektmedel och företagsstöd.

Vidare bedömer vi att den interna kontrollen har stärkts genom att ett formellt beslut om ersättarskap vid delegation nu har upprättats och dokumenterats. Enligt kommunallagen (2017:725), 6 kap. 37–38 §§, ska nämnden besluta om sin delegationsordning och tydligt ange vilka ärenden som delegeras samt till vilken befattning eller funktion delegation lämnas. Av lagstiftningen följer även krav på spårbarhet, vilket innebär att det ska framgå vem som haft behörighet att fatta beslut

och inom vilka ramar. Vidare anger 6 kap. 39 § kommunallagen att delegationsbeslut ska dokumenteras så att det i efterhand går att kontrollera att beslut fattats av behörig delegat.

I granskningen framkom att enhetschef regelmässigt trätt in och fattat beslut i stället för ordinarie delegat, utan att det funnits formell dokumentation som reglerade ersättarskapet vid varje beslutstillfälle. Under granskningens gång har ett särskilt internt beslut upprättats som tydliggör och reglerar ersättarskapets omfattning, vilket innebär att kraven enligt kommunallagen nu tillgodoses och den interna kontrollen därmed bedöms ha förbättrats.

Vi bedömer även att det finns otydligheter kring sekretesshanteringen inom företagsstödsärenden. Trots att handläggningen omfattar uppgifter som kan vara sekretessbelagda enligt OSL och OSF saknas fastställda riktlinjer och dokumenterade rutiner för hur sådan information ska hanteras, skyddas och följas upp. Avsaknaden av specifika sekretessavtal för medarbetare som arbetar med företagsbidrag innebär ytterligare en försvagning av den interna kontrollen. Sammantaget bedömer vi att verksamheten saknar ett samlat och enhetligt ramverk för att säkerställa efterlevnad av sekretesslagstiftningen.

4. Beredning och beslut

Avsnittet behandlar delfrågan om det finns en tydlig process för beredning och beslut om användningen av de statliga medlen, vilket kopplas till revisionsfråga 1. *Har nämnden tillsett att det finns ändamålsenliga styrdokument samt en tydlig process för beredning och beslut om användningen av de statliga medlen?*

Vidare behandlas delfrågan om det finns rutiner/anvisningar för att hantera eventuell jävsproblematik, vilket kopplas till revisionsfråga 3. *Har nämnden tillsett att beslut tagits på rätt nivå enligt delegationsordningar samt finns rutiner/anvisningar för att hantera eventuell jävsproblematik?*

Region Värmland tillämpar Tillväxtverkets vägledning *Handbok för nationella projektmedel* samt egna riktlinjer, villkor, checklistor och instruktioner som styr beredning, beslut och uppföljning av stöd. De styrande dokumenten omfattar bland annat:

- Allmänna villkor för regionala utvecklingsprojekt
- Riktlinjer för finansiering av regionala utvecklingsprojekt
- Checklistor för beredning, jämställdhetsintegrering och kontrollfrågor
- Instruktioner för lägesrapportering och slutrapportering

Därutöver används fastställda mallar för ansökan, uppföljningsrapporter och beslutsunderlag. Samtliga ansökningar hanteras elektroniskt via *Min ansökan*, och dokumentation lagras i ärendehanteringssystemet *NYPS*. Systemet innehåller inbyggda checklistor och kontrollmoment, inklusive kontrollfrågor avseende jäv.

Vi har även tagit del av beskrivningar av arbetsprocesserna samt de mallar som används för ansökan, uppföljningsrapporter samt läges- och slutrapportering. Det finns en dokumenterad processbeskrivning för hanteringen av projektmedel och företagsstöd. Den befintliga processbeskrivningen anger övergripande roller och de huvudsakliga stegen i beredningsprocessen.

Nedan beskrivs beredningsprocessen för projektmedel respektive företagsstöd översiktligt.

4.1 Beredningsprocess projektmedel

Regionen har en dokumenterad processbeskrivning för hanteringen av projektmedel som redogör för roller, ansvar och centrala moment i beredningsprocessen. Processbeskrivningen uppdateras kontinuerligt för att säkerställa att den motsvarar hur arbetet sker i praktiken. Handläggningen sker enligt fastställda riktlinjer och regelverk, inklusive den regionala utvecklingsstrategin. Ansökningar granskas mot förordningar, riktlinjer och de kontrollpunkter som finns i *NYPS*.

Samtliga ansökningar om projektmedel och företagsstöd lämnas till Region Värmland via *Min ansökan* (e-ansökan) på Tillväxtverkets hemsida. För handläggningen

används IT-stödet NYPS, som administreras av Tillväxtverket. Systemet används för att registrera beslut om bidrag, hantera rekvisitioner vid utbetalning och lagra samtliga dokument i ärendet. Sökanden identifierar sig med e-legitimation. I NYPS finns checklistor med kontrollfrågor som ska följas vid handläggningen, inklusive en inbyggd kontrollfråga rörande jäv.

4.1.1 Projektidé och initial dialog

Processen inleds med att en projektidé formuleras av en aktör i regionen.

Projektägaren erbjuds möjlighet till dialog med Region Värmland för vägledning kring stödets inriktning, krav och möjligheter samt för att bedöma projektets relevans i relation till regionala prioriteringar. Handläggare och strateger har en rådgivande funktion i detta skede.

4.1.2 Ansökan och formell inlämning

När projektägaren har tagit fram en fullständig ansökan lämnas den in via regionens ansökningssystem. Handläggaren genomför en initial kontroll av att ansökan är komplett och att samtliga obligatoriska handlingar bifogats. Vid behov begärs kompletteringar in.

4.1.3 Beredning och kvalitetssäkring

Inkomna ansökningar sorteras av samordnare och fördelas vid veckomöten där enhetschef, samordnare och handläggare deltar. Handläggning av projektmedel sker av tilldelad handläggare i samverkan med en strateg, som bidrar med kompetens inom olika sakområden kopplade till Värmlandsstrategin.

Under beredningsfasen görs en fördjupad granskning av ansökan. Handläggaren bedömer projektets relevans, genomförbarhet och förväntade effekter. Ekonomer analyserar budget, finansiering och ekonomisk hållbarhet, medan strateger säkerställer att projektet ligger i linje med regionala strategier och policynamverk. Vid behov begärs kompletteringar från projektägaren, som alltid får möjlighet att svara på kompletteringsfrågor. Den samlade bedömningen dokumenteras i ett beredningsunderlag.

Årligen förs en diskussion i nämnden kring prioritering av projekt kopplat till målen i strategin. Strateger är föredragande i nämnden. Nämnden kan återremittera ärenden för förtydliganden.

4.1.4 Beslut

Efter beredningen tas ett beslutsförslag fram och överlämnas till behörig beslutsinstans enligt delegationsordning, vilket kan vara tjänsteperson, utskott eller politisk nämnd beroende på vilket stöd det gäller och belopp. Projektägaren får därefter ett skriftligt beslut med uppgifter om villkor, beviljat belopp och rapporteringskrav.

Efter beslut diarieförs projektet både i regionens diariesystem Platina och i NYPS, vilket säkerställer fullständig dokumentation av ärendet.

4.1.5 Löpande uppföljning - lägesrapportering

Under projektets genomförande följer Region Värmland löpande upp projektets framdrift. Projektägaren lämnar lägesrapporter enligt fastställda intervaller. Handläggare och ekonomer granskar rapporterna för att säkerställa att aktiviteter, resultat och ekonomi utvecklas enligt plan. Vid behov begärs kompletteringar eller fördjupad dialog.

4.1.6 Ändringsbeslut

Om projektet behöver ändra budget, tidsplan eller aktiviteter lämnas en ansökan om ändring. Regionen prövar den föreslagna förändringen och fattar vid behov ett formellt ändringsbeslut för att säkerställa att projektet fortsatt uppfyller gällande krav.

4.1.7 Projektavslut

Vid projektets avslut lämnas en slutrapport som redovisar genomförande, måluppfyllelse och ekonomiskt utfall. Ekonomer genomför en slutlig kontroll av kostnader och underlag innan projektet godkänns. Slutredovisningen utgör grund för slututbetalning och arkivering, och processen avslutas när samtliga krav är uppfyllda.

4.2 Beredningsprocess för regionala företagsstöd

Arbetet med regionala företagsstöd utgår från *Inriktningsbeslut Regionala företagsstöd 2025*, ett dokument som är utarbetat av gruppen för företagsstöd under ledning av enhetschef. Dokumentet tydliggör syften, prioriteringar och kriterier för beviljande av stöd. Stöden ska bidra till långsiktig konkurrenskraft, hållbar utveckling i näringslivet och stärkt position för små och medelstora företag i Värmland.

4.2.1 Organisation och ärendefördelning

Hantering av företagsstöd genomförs av tre särskilt utsedda handläggare som ansvarar för både regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service. Ärendena fördelas internt kommunvis, och vissa typer av stödärenden hanteras alltid av en specifik handläggare. Denna fördelningsmodell syftar till att skapa kontinuitet, bygga kompetens och säkerställa effektiv hantering.

4.2.2 Ansökningsfas och inledande bedömning

Ansökningar lämnas in via *Min ansökan* och registreras därefter i NYPS och sekretesstämplars i systemet. Handläggaren gör en inledande kontroll av att ansökan är komplett och följer de krav som framgår av inriktningsbeslutet, det nationella regelverket och EU-förordningen. Om underlag saknas begärs kompletteringar innan beredningen fortsätter.

4.2.3 Beredning och analys

Beredningsprocessen består av en fördjupad genomgång av ansökan. Bedömningen omfattar bland annat:

- Företagets ekonomiska och organisatoriska förutsättningar.
- Investeringens betydelse för företagets fortsatta utveckling.
- Projektets bedömda regionala effekter.

- Förenlighet med *Inriktningsbeslut 2025* samt gällande svenska förordningar och EU-förordningen.
- Eventuella särskilda villkor kopplade till bransch, lokalisering eller investeringstyp.

Vid fysiska investeringar genomförs normalt platsbesök hos företaget som en del av kvalitetssäkringen. Det förekommer även att företag bjuds in till regionens lokaler för att presentera sin investering eller utvecklingsplan. Handläggaren tar därefter fram ett PM med ett motiverat beslutsförslag.

4.2.4 Beslutsprocess

Samtliga ärenden som rör företagsstöd och stöd till kommersiell service föredras i en månatlig beslutsgrupp. Gruppens sammansättning inkluderar:

- Enhetschef (beslutande)
- Projektledare
- Näringslivsstrateg
- Näringslivsutvecklare (föredragande eller deltagande)

Beslutsgruppen gör en samlad avvägning och tar ställning till beviljande utifrån inriktningsbeslutets ramar och aktuell belastning på bemyndiganderamen.

Besluten protokollförs. Både beviljade beslut och avslag ska alltid motiveras. Besluten registreras och effektueras i NYPS och kommuniceras via mejl och telefonsamtal till sökande.

4.2.5 Uppföljning och utbetalning

För regionala företagsstöd lämnar stödmottagaren in en ansökan om utbetalning via *Min ansökan*. Till ansökan bifogas:

- Fakturakopior och kvitton.
- Kontoutdrag som visar betalning.
- Andra relevanta underlag enligt stödets villkor.

Stöd utbetalas enbart för kostnader som är betalda. Handläggaren granskar underlagen mot checklista och villkor. Näringslivsutvecklare granskar och enhetschef beslutar slutligen om utbetalning i NYPS.

Vid större investeringar genomförs ofta ett uppföljande platsbesök innan slututbetalning. Eventuella brister åtgärdas inför nästa utbetalning om tidsskäl hindrar omedelbar korrigering.

4.3 Jävsfrågor

Jävsfrågor hanteras i praktiken genom att ärenden överförs till annan handläggare om potentiella jävsituationer uppstår. I NYPS finns en inbyggd kontrollfråga om jäv. Även nämndens jävsfrågor hanteras idag genom egenanmälan, i enlighet med

kommunallagens regler. Vid eventuell jävsproblematik följs Region Värmland övergripande rutin för hantering av jäv.

4.4 Bedömning

Granskningen visar att Region Värmland i allt väsentligt har ändamålsenliga styrdokument och arbetsrutiner för beredning och beslut av 1:1-medel avseende projektmedel. Det finns tydliga riktlinjer, villkor, checklistor och instruktioner som stödjer handläggningen och bidrar till en strukturerad och transparent beredningsprocess. Vidare används fastställda mallar samt ärendehanteringssystemet NYPS som säkerställer en enhetlig dokumentation och kvalitetssäkring.

Genom *Inriktningsbeslut Regionala företagsstöd 2025* har regionen även stärkt sin styrning av företagsstöden. Beslutet tydliggör syften, prioriteringar och urvalskriterier och skapar därmed bättre förutsättningar för en strategisk och likvärdig tillämpning än tidigare. Inriktningsbeslutet utgör ett viktigt steg i att tydliggöra inriktningen för arbetet och att säkerställa en mer enhetlig grund för bedömningar och beslut.

Sammanfattningsvis bedömer vi att det finns en välfungerande och tydlig process för beredning av projektmedel och företagsstöd.

5. Stickprov

Avsnittet behandlar delfrågorna om beviljade projekt har en inriktning som främjar målen i den regionala utvecklingsstrategin, vilket kopplas till revisionsfråga 2. *Har nämnden tillsett att beviljade projekt har en inriktning som främjar målen i den regionala utvecklingsstrategin?*

Vidare behandlas frågan om beslut tagits på rätt nivå enligt delegationsordningar, vilket kopplas till revisionsfråga 3. *Har nämnden tillsett att beslut tagits på rätt nivå enligt delegationsordningar samt finns rutiner/anvisningar för att hantera eventuell jävsproblematik?*

Ett begränsat stickprov har genomförts inom ramen för granskningen. Urvalet omfattade tio beviljade och avslutade ärenden från perioden 2023–2025, varav fem avser projektmedel och fem företagsstöd. Den sammanlagda summan för företagsstödsärendena uppgår till 2 753 213 kronor och för projektmedlen till 2 987 599 kronor. Syftet med stickprovsgranskningen har inte varit att genomföra en statistisk undersökning av hela populationen, utan att säkerställa att beredningsprocessen genomförts i enlighet med fastställda rutiner och checklistor i de utvalda ärendena.

Som en del av granskningen har intervjuer genomförts med fem funktioner inom organisationen, två som arbetar med företagsstöd och tre som arbetar med projektmedel. Intervjuerna har syftat till att få en samlad bild av arbetssätt, ansvarsfördelning samt tillämpning av styrdokument, rutiner och checklistor.

Den dokumentation som har granskats omfattar ansökningar, beslut om stöd, lägesrapporter, slutrapporter, utdrag från NYPS samt eventuella bilagor. Stickproven har valts för att inkludera exempel på olika typer av projektägare, kategorier av stöd och nivåer av beviljade medel. Urvalet av projektmedel omfattar både regionala projekt och projekt med EU-medfinansiering, medan företagsstöd inkluderar investeringsbidrag, innovationsstöd, stöd till nystartade företag, särskilt driftstöd samt konsultcheckar.

För respektive stickprov har ansvarig handläggare redogjort för ärendet från start till avslut, inklusive ansökningsförfarande, beredning, beslut, uppföljning och avslut. Handläggarna har även beskrivit hur gällande rutiner, processbeskrivningar och checklistor tillämpas i praktiken samt hur dessa dokumenteras i ärendehantering.

Granskningen har bedömt underlaget utifrån följande aspekter:

- Projektens koppling till målen i den regionala utvecklingsstrategin.
- Följsamhet till fastställda checklistor och rutiner i beredningsprocessen.
- Om beslut har fattats på rätt nivå i enlighet med gällande delegationsordning.
- Tydlighet i hantering av jäv.
- Uppföljning i enlighet med beslutade riktlinjer.
- Hantering av eventuella avvikelser.

5.1 Bedömning

I granskningen av stickproven identifierades inga väsentliga avvikelser. Samtliga beslut har fattats på rätt nivå enligt gällande delegationsordningar, och projekten uppvisar en tydlig koppling till målen i den regionala utvecklingsstrategin. Checklistor och fastställda rutiner i beredningsprocessen har i allt väsentligt följts, och för samtliga granskade projekt finns väl underbyggda och tydliga beslutsunderlag.

Stickprovsgranskningen ger därmed underlag för att bedöma att beredning, beslut och uppföljning i huvudsak sker i enlighet med fastställda styrdokument, delegationsordningar och interna kontrollrutiner.

6. Information och kommunikation

Avsnittet behandlar delfrågan om det finns tydlig information om hur stöd och medel söks samt hur projekt prioriteras och tilldelas medel, vilket kopplas till revisionsfråga 4. *Har nämnden tillsett att det finns tydlig information om hur stöd/medel söks och hur projekt prioriteras och tilldelas medel?*

Regionens webbplats utgör den primära informationskanalen för sökande. Där finns samlad information om tillgängliga projektmedel och företagsstöd, de olika stegen i ansökningsprocessen samt vilka handlingar och uppgifter som ska bifogas ansökan. För företagsstöd redovisas även de olika stödformerna och tillhörande kriterier. Webbplatsen innehåller dessutom länkar till relevanta förordningar, villkor och riktlinjer samt information om rekvisition, utbetalning och tillhörande blanketter.

Sökande uppmanas att i ett tidigt skede ta kontakt med regionen för att inleda dialog om planerade projekt eller kommande ansökningar. Syftet är att regionen och den potentiella projektägaren gemensamt ska kunna diskutera upplägg och innehåll, vilket kan bidra till högre kvalitet i ansökningarna. I de flesta fall sker kontakt med regionens representanter, vanligtvis handläggare eller strateger, i god tid före ansökan. Det förekommer dock fortfarande att ansökningar inkommer utan föregående dialog med verksamheten. Regionen har uttryckt en ambition att samtliga ansökningar ska vara kända inom organisationen innan de formellt lämnas in, för att stärka sökandens förutsättningar att uppfylla gällande krav.

På webbplatsen finns kontaktuppgifter till projekthandläggare och projektekonom. För företagsstöd anges kontaktpersoner inom näringslivsutveckling, och även regionens strateger arbetar aktivt med att informera berörda aktörer om tillgängliga stödformer.

6.1 Bedömning

Vi bedömer att nämnden tillsett en ändamålsenlig information och kommunikation gentemot sökande. På regionens hemsida finns information om hur ansökan går till och vilka krav som ställs. Att informationen är lättillgänglig bidrar till transparens i processen.

7. Intern kontroll

Avsnittet behandlar delfrågan om det finns en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att projekten använder medlen på avsett vis, vilket kopplas till revisionsfråga 5. *Har nämnden tillsett att det finns en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att projekten använder medlen på avsett vis och att det finns en tillräcklig resultatuppföljning av projekten?*

Enligt Region Värmlands reglemente för intern kontroll har Regionstyrelsen det övergripande ansvaret för att säkerställa att det finns en tillräcklig intern kontroll inom hela organisationen. Nämnderna ansvarar för att intern kontroll upprätthålls inom respektive ansvarsområde.

Regionstyrelsen ska årligen redovisa till fullmäktige hur arbetet med intern kontroll bedrivs och hur organisationens samlade system för uppföljning och kontroll fungerar.

7.1 Regionstyrelsen

Regionstyrelsen fastställer årligen en intern kontrollplan som omfattar regionövergripande kontrollmoment. Utöver dessa beslutar styrelsen, utifrån egen riskbedömning, om kompletterande kontrollmoment inom sitt ansvarsområde. Resultaten av kontrollerna följs upp och ligger till grund för eventuella åtgärder som styrelsen initierar för att stärka den interna styrningen och kontrollen.

Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av regionens ledningssystem. Syftet är att säkerställa att beslutade mål uppnås, att resurser används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt samt att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagar, regler och beslut.

Varje nämnd ansvarar för att intern kontroll upprätthålls inom det egna verksamhetsområdet. Nämnderna tar fram internkontrollplaner baserade på riskbedömningar och följer upp resultaten av genomförda kontrollmoment. Uppföljningen rapporteras till respektive nämnd och vidare till Regionstyrelsen.

Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret för att samordna, följa upp och redovisa regionens arbete med intern kontroll. Styrelsen informerar årligen Regionfullmäktige om det samlade arbetet med intern kontroll inom Region Värmland.

7.2 Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämndens internkontrollarbete för 2025 följer den struktur som anges i regionens övergripande system för intern kontroll. I enlighet med regionens styrmodell ska varje nämnd genomföra en årlig riskanalys och därefter besluta om en internkontrollplan. Nämndens internkontrollplan för 2025 fastställdes den 14 januari

2025 och har överlämnats till Regionstyrelsen inom ramen för styrelsens uppsiktsplikt.

Internkontrollplanen för 2025 för Regionala utvecklingsnämnden omfattar kontrollmoment som tar sin utgångspunkt i nämndens ansvar för det regionala utvecklingsuppdraget och de risker som identifierats i verksamheten. Kontrollerna avser bland annat att säkerställa att fastställda arbetssätt, processer och beslut efterlevs inom ramen för genomförandet av regionala utvecklingsinsatser och projekt.

Internkontrollplanen innehåller uppföljning av strategiskt arbete och genomförda insatser, där kontrollerna syftar till att säkerställa att planering, genomförande och uppföljning sker i enlighet med beslutade mål, metodstöd och prioriteringar. Vidare ingår fördjupade kontroller inom områden där riskanalysen har visat på förhöjda riskvärden, exempelvis kopplat till brister i processer, organisation eller projektstyrning.

Internkontrollplanen för 2025 är tydligt uppbyggd med angivna kontrollåtgärder, metoder för kontroll, kontrollfrekvens, ansvarig funktion samt tidpunkt för rapportering till nämnden. Kontrollmomenten är direkt kopplade till en dokumenterad riskanalys, där både sannolikhet och konsekvens har bedömts och vägts samman, vilket ligger till grund för prioriteringen av de områden som ska ges särskilt fokus under året.

Uppföljning av internkontrollarbetet ska enligt beslutad ordning redovisas till Regionstyrelsen, och resultat från genomförda kontroller ska dokumenteras och rapporteras i samband med nämndens uppföljning.

7.3 Bedömning

Granskningen visar att det finns en tydlig struktur och ansvarsfördelning för intern kontroll. Regionala utvecklingsnämnden har etablerade rutiner för planering, genomförande och uppföljning av kontrollmoment, vilket bidrar till en systematisk styrning av internkontrollarbetet.

8. Uppföljning och återrapporering

Detta avsnitt behandlar delfrågan om det finns en tillräcklig resultatuppföljning av projekt och företagsstöd inom Regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde, vilket kopplas till revisionsfråga 5. *Har nämnden tillsett att det finns en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att projekten använder medlen på avsett vis och att det finns en tillräcklig resultatuppföljning av projekten?*

8.1 Uppföljning av enskilda projekt

I Region Värmland följer Regionala utvecklingsnämnden upp enskilda projekt genom de rapporteringskrav som gäller för samtliga stöd inom 1:1-anslag. Sökande ska vid rekvisition lämna en lägesrapport via NYPS, där genomförda aktiviteter, indikatorutfall och eventuella avvikelser från beslutet redovisas. Vid projektets slut ska en slutrapport bifogas i samband med slutrekvisition. Slutrapporten ska redogöra för projektets genomförande, bidrag till måluppfyllelse samt förväntade effekter på längre sikt.

Uppföljningen av projektens aktiviteter och ekonomiska redovisning sker i två skilda processer. Handläggare följer sak och genomförande medan ekonomer följer upp kostnader.

8.2 Uppföljning av enskilda företagsstöd

Uppföljningen av företagsstöd genomförs genom rekvisitioner där företag redovisar sina kostnader och sin finansiering. Alla ärenden där beslut innehåller särskilda villkor eller riskmarkering följs upp genom löpande kontroller, inklusive kredituppföljning via externa tjänster.

För företagsstöd sker ofta uppföljningen genom företagsbesök, telefonavstämningar eller genom att särskilda uppföljningsrapporter begärs in årligen. Vid uppgifter om att verksamheten inte kan fullföljas enligt beslut gör Region Värmland en bedömning om återkrav ska ställas. Regionen kan efterge återkrav om särskilda skäl föreligger, exempelvis marknadsförändringar eller misslyckade investeringar som företaget inte rimligen kunnat förutse. Vid konkurser informeras konkursförvaltaren om regionens krav och eventuella säkerheter.

Granskningen visar dock att uppföljningen av företagsstöd har brister ur ett resultat- och effektperspektiv. Det saknas i praktiken krav på slutrapportering från sökande utöver den ekonomiska redovisningen. Vid stöd till fysiska investeringar används företagsbesök främst som en kontroll av att exempelvis investeringen finns på plats, snarare än som ett underlag för systematisk uppföljning av uppnådda resultat eller effekter.

Den nuvarande uppföljningen av företagsstöd är generellt utformad och genomförs av analytiker vart tredje år. Det finns ingen uppföljning av enskilda företagsstöd, och det ställs inga krav på återrapporering.

8.3 Återrapportering utifrån villkorsbeslut

Region Värmland är även fortsatt ålagd att årligen följa upp och återrapportera till Tillväxtverket utifrån villkorsbeslutet för anslag 1:1. Regionen ska därutöver lämna en skriftlig redovisning till Regeringskansliet enligt de återrapporteringskrav som framgår av regeringsbeslutet.

Återrapporteringen omfattar bland annat:

- Det regionala tillväxtarbetets inriktning.
- Fördelning och användning av anslag 1:1.
- Samverkan med regionala och nationella aktörer.
- Hållbarhetsaspekter i det regionala tillväxtarbetet.
- Regionens arbete med analys, uppföljning och utvärdering.

Region Värmland har under de senaste åren gjort dessa återrapporteringar inom utsatt tid, och arbetet med att förbättra datakvalitet och indikatoruppföljning har fortsatt under 2025.

8.4 Uppföljning till styrelse och nämnd

Regionstyrelsen följer löpande upp nämndernas ekonomiska läge och internkontrollarbete, vilket även gäller Regionala utvecklingsnämnden. Under 2025 redovisas ekonomiskt utfall och status för 1:1-medel månadsvis till nämnden av chefen för regional utveckling. Rapporterna innehåller information om beslutade ärenden, utbetalningar, kvarvarande medel samt övergripande utveckling i pågående projekt.

Återrapportering till Regionstyrelsen av nämndens mål och resultat sker genom årsredovisningen och delårsrapporten

Regionala utvecklingsnämnden behandlar *projektärenden* löpande under året och får kontinuerlig information om större satsningar och pågående insatser. Vidare får de kontinuerlig rapportering av beslutade delegationsbeslut.

Enligt uppgift har Regionala utvecklingsnämnden inte fått någon regelbunden återrapportering av delegationsbeslut avseende *företagsstöd* sedan början av 2025. Detta har uppgetts bero på att nämndsekreteraren avslutat sin anställning och att tillsättningen av tjänsten dragit ut på tiden, vilket medfört att flera tillfälliga lösningar använts. I detta sammanhang har en brist uppstått i hanteringen av återrapporteringen av delegationsbeslut.

Granskningen visar därmed brister i återrapporteringen till nämnden av delegationsbeslut avseende företagsstöd. Trots att delegationsordningen tydligt anger att sådana beslut ska anmälas till nämnden vid nästkommande sammanträde har nämnden under 2025 endast fått en begränsad återrapportering för en kortare tidsperiod, vilket innebär att nämnden inte fullt ut har haft möjlighet att utöva sin uppsikts- och kontrollfunktion i denna del.

Enligt uppgift ska detta åtgärdas och nämnden förväntas få fullständig återrapportering av samtliga delegationsbeslut vid nästkommande sammanträde i januari.

8.5 Bedömning

Granskningen visar att Region Värmland har etablerade rutiner för ekonomisk uppföljning av företagsstöd, inklusive rekvisitioner, kontroller vid särskilda villkor eller riskmarkeringar samt kredituppföljning via externa tjänster. Det finns även rutiner för hantering av avvikelser, såsom bedömning av återkrav och kontakter med konkursförvaltare vid konkurser. Dessa rutiner bidrar till att minska risken för felaktiga utbetalningar och säkerställer god ekonomisk kontroll.

Samtidigt framgår att uppföljningen av företagsstöd i begränsad utsträckning omfattar systematisk resultat- och effektoppföljning. Det saknas krav på slutrapportering som redovisar uppnådda resultat utöver den ekonomiska redovisningen, och företagsbesök används främst för att kontrollera fysiska investeringar. Den nuvarande generella uppföljningen av företagsstöd genomförs vart tredje år. Det finns ingen individuell uppföljning av enskilda företagsstöd, och det ställs inga krav på återrapportering från mottagarna.

När det gäller återrapportering enligt villkorsbeslutet för anslag 1:1 har Region Värmland under de senaste åren uppfyllt kraven på årlig återrapportering till Tillväxtverket och Regeringskansliet inom föreskriven tid.

Granskningen visar att återrapporteringen av delegationsbeslut till Regionala utvecklingsnämnden brister. Trots att delegationsordningen tydligt anger att sådana beslut ska anmälas vid nästkommande sammanträde har nämnden under 2025 endast fått begränsad återrapportering under en kortare period, vilket begränsar nämndens möjlighet att utöva sin uppsikts- och kontrollfunktion.

Sammantaget bedöms den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen av beviljade 1:1-medel fungera väl och ge både nämnden och styrelsen god insyn i medelsanvändningen. Däremot finns tydliga utvecklingsbehov avseende systematisk resultatuppföljning av företagsstöd samt återrapportering av delegationsbeslut, vilket innebär att nämnden i nuläget inte fullt ut säkerställer den tillsyn och uppföljning som förordningen förutsätter.

9. Samlad bedömning

9.1 Slutsats

Den sammanfattande bedömning är att Regionala utvecklingsnämnden i stort har etablerade styrdokument, arbetsrutiner och systemstöd som säkerställer en ändamålsenlig beredning, beslut och uppföljning av 1:1-medel. Styrningen av projektmedel och företagsstöd är i huvudsak tydlig och transparent, med fastställda ansöknings- och beslutsprocesser, digital dokumentation och kontrollmekanismer.

Stickprovsgranskningen visar att besluten fattas på rätt nivå enligt delegationsordning, att projekten har en tydlig koppling till målen i Värmlandsstrategin 2040 och att checklistor och rutiner i beredningsprocessen i allt väsentligt följs. Information till sökande är tillgänglig och bidrar till transparens i processen.

Samtidigt identifierar granskningen vissa utvecklingsbehov. Intern kontroll är delvis bristfällig när det gäller dokumentation av ersätterskap vid delegationsbeslut, vilket påverkar spårbarhet och rättssäkerhet, detta är nu åtgärdat.

Sekretesshanteringen inom företagsstödsärenden upplevs, enligt uppgift vid intervju, otillräckligt reglerad, med avsaknad av dokumenterade rutiner och särskilda sekretessavtal för medarbetare som hanterar känslig information.

Resultatuppföljning är begränsad, framför allt när det gäller att systematiskt följa upp effekter och måluppfyllelse av företagsstöd. Vidare har återrapporeringen av delegationsbeslut till nämnden hittills varit ofullständig, vilket har begränsat nämndens möjlighet att utöva tillsyn.

Sammanfattningsvis bedöms styrningen och uppföljningen av 1:1-medel fungera väl på det operativa planet, men det finns tydliga behov av att förstärka intern kontroll, sekretesshantering, systematisk resultatuppföljning samt återrapporering av delegationsbeslut.

9.2 Rekommendationer

Mot bakgrund av genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

1. Överväga att utreda om det finns ett behov av att ta fram och införa rutiner och riktlinjer för hantering av sekretessbelagd information inom företagsstödsärenden, inklusive särskilda sekretessavtal för berörda medarbetare. Syftet med en sådan utredning är att säkerställa att gällande sekretessregler är tydliga och ändamålsenliga, att den interna kontrollen är tillräcklig samt att det finns förutsättningar för spårbarhet och bevisvärde vid tillsyn och granskning, samt skydd för sökande. Utredningen bör även beakta behovet av en strukturerad introduktion i sekretessfrågor, särskilt för nyanställda.

2. Utveckla ändamålsenliga rutiner och/eller verktyg för systematisk uppföljning av företagsstödens resultat och effekter.
3. Upprätta en tydlig rutin eller arbetsbeskrivning för månadsvis anmälan av delegationsbeslut till nämnden. Syftet är att säkerställa spårbarhet och transparens, minska personberoende i arbetssättet samt ge nämnden förutsättningar att fullgöra sin uppsikts- och kontrollfunktion.

Sammantaget syftar rekommendationerna till att stärka nämndens interna kontroll, säkerställa rättssäkerhet och förbättra uppföljningsförmågan, samt att säkerställa att statliga 1:1-medel används effektivt, ändamålsenligt och i enlighet med gällande regelverk.

9.3 Bedömning utifrån revisionsfrågorna

Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden tillsett att det finns ändamålsenliga styrdokument samt en tydlig process för beredning och beslut om användningen av de statliga medlen?	Ja. Nämnden har i allt väsentligt säkerställt att ändamålsenliga styrdokument finns på plats, såsom riktlinjer, checklistor, mallar och instruktioner för beredning och beslut av både projektmedel och företagsstöd. Det finns en tydlig process som beskriver roller, ansvar och centrala moment från ansökan till beslut och uppföljning. Systemstöd (NYPS) används för dokumentation och kvalitetssäkring, vilket bidrar till transparens och enhetlighet i handläggningen.
Har nämnden tillsett att beviljade projekt har en inriktning som främjar målen i den regionala utvecklingsstrategin?	Ja. Stickprovsgranskningen visar att samtliga granskade projekt tydligt kopplar till målen i Värmlandsstrategin 2040. Beredning och beslut tar hänsyn till strategins långsiktiga mål om hållbar tillväxt, innovation och regional utveckling, och handläggningen följer fastställda rutiner och kriterier som säkerställer strategisk relevans.

Har nämnden tillsett att beslut tagits på rätt nivå enligt delegationsordningar samt finns rutiner/anvisningar för att hantera eventuell jävsproblematik?	Ja. I huvudsak har beslut fattats på rätt nivå enligt gällande delegationsordning. Dock noterades brister i dokumentation av ersätterskap när enhetschef fattat beslut i stället för ordinarie delegat. Under granskningen har detta åtgärdats genom ett formellt dokumenterat beslut om ersätterskap. Rutiner för hantering av jäv finns och tillämpas i praktiken, vilket säkerställer att jävsfrågor beaktas.
Har nämnden tillsett att det finns tydlig information om hur stöd/medel söks och hur projekt prioriteras och tilldelas medel?	Ja. Information finns tydligt tillgänglig på regionens webbplats och via kontakt med handläggare och strateger. Sökande kan ta del av villkor, kriterier, ansökningsförfarande och prioriteringsprinciper, vilket bidrar till transparens och likvärdig behandling av projektansökningar.
Har nämnden tillsett att det finns en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att projekten använder medlen på avsett vis och att det finns en tillräcklig resultatuppföljning av projekten?	Delvis. Nämnden har etablerat rutiner och internkontrollplaner som omfattar uppföljning av projektens genomförande och resultat. Stickprovsgranskningen visar att kontroller och rapportering i stort fungerar enligt plan. Samtidigt finns brister i vissa processer, såsom dokumentation av delegationsbeslut och sekretesshantering, vilket innebär att den interna kontrollen kan förbättras ytterligare för att fullt ut säkerställa spårbarhet, rättssäkerhet och efterlevnad av sekretessregler.

10. Källförteckning

Dokument

- Kommunallagen (2017:725)
 - 6 kap. 6 § – Nämndernas ansvar för intern kontroll
 - 6 kap. 37–40 §§ – Delegation och krav på återrapportering av delegationsbeslut
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL) 30 kap. 23 §
- Offentlighets- och sekretessförordningen (OSF) 9 §
- Regionala utvecklingsstrategin (Värmlandsstrategin 2040) – samma dokument
- Årsredovisning 2024–2025
- Delårsrapport 2024–2025
- Svar på planeringsdirektiv 2025
- Regionala utvecklingsnämnden – Reglemente 2024
- Delegeringsförteckning / Delegationsordning Regionala utvecklingsnämnden 2024
- Verksamhetsplan
- Fördelning av projektmedel 2024
- Riktlinjer för finansiering av regionala utvecklingsprojekt
- Inriktningsbeslut Regionala företagsstöd 2025
- Förordning om statligt stöd för att regionalt främja företag (2022:1468)
- Förordning om statligt stöd till regionala investeringar (2022:1467)
- Förordning om regionalt utvecklingsarbete (2017:583)
- Lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) 5 §
- Interna styrande dokument för området regional utveckling
- Regionplan och budget 2025–2027
- Forsknings- och innovationsstrategin för hållbar smart specialisering 2022–2028

Intervjuer

- Näringslivsutvecklare
- Beredningssamordnare
- Handläggare
- Samordnare
- Enhetschef

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på uppdrag av fullmäktige ska granska styrelsens och nämndernas verksamhet samt presentera en revisionsberättelse. I Kommunallagen fastslås att revisorerna bland annat ska granska:

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.*
- Om räkenskaperna är rättvisande, samt*
- Om nämndernas interna kontroll är tillräcklig.*

Vidare genomför revisorerna fördjupade granskningar inom områden där det finns betydande risker som kan medföra allvarliga konsekvenser.

Region Värmlands revisorsgrupp består av sju revisorer som utses av Regionfullmäktige. Revisionen biträds av sakkunniga vid regionens egna revisionskontor samt av upphandlade revisionsbyråer.

Information om revisionen och revisionsrapporter hittar du här: [Revision - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se/revison)
